

ABSTRAKT

Tématem této diplomové práce je mezinárodní insolvenční právo, konkrétně pak popis vybraných institutů evropského úpadkového práva, a to s důrazem na mezinárodní příslušnost k zahájení hlavního a sekundárního insolvenčního řízení a mezinárodní příslušnost k projednání žalob z těchto řízení vyplývajících. Dále se tato práce zaměřuje na zhodnocení právní úpravy přeshraničních insolvenčních řízení v českém právním řádu.

Právní úprava evropského úpadkového práva je od roku 2002 obsažena v Insolvenčním nařízení. Kvůli neshodám členských států Evropské unie ohledně některých důležitých institutů přeshraničních insolvencí se Insolvenční nařízení často uchyluje k velice vágní úpravě. Zůstalo tak na Soudním dvoru Evropské unie, aby těmto vágním ustanovením postupně poskytl jednotný výklad. V roce 2012 Evropská komise vytvořila zprávu o uplatňování Insolvenčního nařízení, v němž shrnula jeho nejzásadnější problémy, a zároveň předložila do legislativního procesu dlouho očekávaný návrh modernizace evropského úpadkového práva v podobě Nového insolvenčního nařízení.

Nové insolvenční nařízení si klade za cíl posílit spolupráci členských států ve věcech přeshraničních insolvenčních řízení. Zároveň kodifikuje značnou část relevantní judikatury SDEU a adresuje připomínky odborné veřejnosti. Menších či větších změn doznala většina institutů, na něž se tato práce zaměřuje. V některých případech nová úprava skutečně vnáší do právního rámce přeshraničních insolvenčních řízení jistotu, jak je tomu například v případě výslovného zakotvení principu *vis attractiva concursus* pro určení mezinárodní příslušnosti k projednání žalob vyplývajících z insolvenčního řízení. Jindy Nové insolvenční nařízení zvolilo cestou kompromisu, když na jednu stranu obsahuje rozsáhlou úpravu koordinace insolvenčního řízení ohledně členů skupiny společností, na stranu druhou však participaci jednotlivých insolvenčních správců členů skupiny na této koordinaci staví na dobrovolné bázi. Na některé otázky, jako v případě výlučnosti mezinárodní příslušnosti k projednání žalob vyplývajících z insolvenčního řízení, pak nedává odpověď vůbec, a tak bude i nadále třeba doufat v zásah SDEU.

Úprava přeshraničních insolvencí v českém právním řádu je spíše sporadická a často nedokonalá, nicméně zlepšení v této oblasti přináší ZMPS tím, že zavádí přiměřené užití některých ustanovení Insolvenčního nařízení i na přeshraniční insolvence bez evropského prvku.

Tato práce podrobně analyzuje úpravu výše zmíněných institutů evropského insolvenčního práva, rozebírá rozsáhlou judikaturu SDEU i členských států Evropské unie, upozorňuje na dosud nevyřešené otázky evropského úpadkového práva a zmiňuje řadu úvah *de lege ferenda*.